Fysiikka Voima ja liike T8

Tavoitteet

- Oppii käyttämään fysiikan käsitteitä, teorioita ja malleja selittämään fysiikan ilmiöitä yhteiskunnassa, luonnossa ja ihmisen elimistössä.
- Oppii tekemään järjestelmällisiä fysiikan tutkimuksia.

Keskeinen sisältö

- Voimat, liike ja liikkeen muutokset arkipäivän tilanteissa.
- Tiheys ja noste
- Vipuvarret ja voimansiirto työkaluissa ja -välineissä.
- Historialliset ja nykyhetken fysiikan keksinnöt sekä ajankohtaiset tutkimusalueet.
- Fysiikan mallien ja teorioiden käytettävyys, rajoitukset, pitävyys ja muuttuvaisuus.
- Järjestelmällisiä tutkimuksia. Oman tutkimuksen suunnittelu.
- Tutkivan työn dokumentointi taulukoiden, kaavioiden, kuvien ja kirjallisten työselostusten muodossa.

Työtavat

- Teoriaopetusta
- Tutkiva työ: havaintojen ja mittausten tekeminen ja tulosten selittäminen teorioiden avulla

Tuntisuunnitelma

Viikko	Maanantai	Tiistai	Torstai	Läksy
41	**Tasainen liike** Oman tutkimuksen suunnittelu ja toteutus: Kävelijän keskinopeudne mittaaminen	**Tasainen liike** s. 108-111 Tutkivan tehtävän tulosten esittäminen, vertailu ja virhelähteiden analysointi. Keskinopeuksien laskutehtäviä.	Kemian koe kappaleet 7-12	Kotitehtävät Tasainen liike 111,
42	**Kiihtyvä liike** s. 112-116	**Kiihtyvä liike** Kokeellinen työ Kiihtyvän liikkeen laskutehtäviä	**Vuorovaikutus ja voima s.** 117-122 Kokeellinen työ, voiman mittaaminen	Kotietehtävät Kiihtyvä liike 116, Vuorovaikutus ja voima122, Hidas ja painava massa 127
43	**Fokuspäivä**	**Hidas ja painava massa s. 123-126** Mittauksia ja johtopäätöksiä	**Tiheys 128-131** Kokeellinen työ Laskutehtäviä	Kotitehtävät Tiheys 131, Kitka 136, Paine ja noste 141
45	**Kitka s. 132-136** Kokeellinen työ: Kitka-tutkimuksen suunnittelu.	**Kitka** **Tutkivan työn suoritus (oma tai annettu) 30 min** **Työselostuksen kirjoittaminen 30 min**	**Paine ja noste 137 - 141** Paine jalan alla laskutehtävä	
46	**Kotikokeen pohdintaa**	**Koe? Ryhmäkoe? Opetusfilmi? Kotikoe?**		

Arvioinnin kriteerit

- Arvioidaan teoriaosuudesta pidettävä koe.
- Arvioidaan tutkivasta työstä tehty työselostus.

Tavoite	E	C	A
Fysiikan käsitteet, teoriat ja mallit -tasainen liike, kiihtyvä liike -massa, paino -kitka -paine sekä niihin liittyvät ilmiöt	Omaa **perustiedot** voimasta ja liikkeestä ja osoittaa tietonsa **esimerkein** ja **jonkin verran** käyttäen fysiikan käsitteitä, malleja ja teorioita.	Omaa **hyvät tiedot** voimasta ja liikkeestä ja osoittaa tietonsa **selittämällä ja osoittamalla käsitteiden välisiä riipuvaisuuksia** käyttäen fysiikan käsitteitä, malleja ja teorioita suhteellisen hyvin.	Omaa **erittäin hyvät tiedot** voimasta ja liikkeestä ja osoittaa tietonsa s**elittämällä ja osoittamalla käsitteiden välisiä riipuvaisuuksia ja jonkin yleisen piirteen** käyttäen fysiikan käsitteitä, malleja ja teorioita erittäin hyvin.
	Oppilas pohtii **yksinkertaisesti** ja **jonkin verran** perustellen arkipäivän ilmiöiden yhteyttä voimaan ja liikkeeseen ja osaa kuvata **helposti havaittavia** fysikaalisia riippuvuuksia.	Oppilas pohtii **kehittyneesti** ja **suhteellisen hyvin** perustellen arkipäivän ilmiöiden yhteyttä voimaan ja liikkeeseen ja osaa kuvata **suhteellisen monimutkaisia** fysikaalisia riippuvuuksia.	Oppilas pohtii **erittäin kehittyneesti** ja **hyvin** perustellen arkipäivän ilmiöiden yhteyttä voimaan ja liikkeeseen ja osaa kuvata **monimutkaisia** fysikaalisia riippuvuuksia.
Tutkivan työn menetelmät	Osaa suorittaa fysiikan kokeellisia töitä annettujen ohjeiden mukaisesti sekä **avustaa** yksinkertaisten tutkittavien kysymysten asettelussa ja tutkimuksen suunnittelussa niin että niiden perusteella voidaan suorittaa järjestelmällisiä tutkimuksia.	Osaa suorittaa fysiikan kokeellisia töitä annettujen ohjeiden mukaisesti sekä **luo** yksinkertaisia tutkittavia kysymyksiä ja suunnittelee niin että niiden perusteella voidaan **muokkauksen jälkeen** suorittaa järjestelmällisiä tutkimuksia.	Osaa suorittaa fysiikan kokeellisia töitä annettujen ohjeiden mukaisesti sekä **luo** yksinkertaisia tutkittavia kysymyksiä ja **suunnittelee** niin että niiden perusteella voidaan suorittaa järjestelmällisiä tutkimuksia.
	Tutkimuksissa oppilas käyttää välineitä **pääasiallisesti** toimivalla tavalla.	Tutkimuksissa oppilas käyttää välineitä **turvallisesti ja asianmukaisesti.**	Tutkimuksissa oppilas käyttää välineitä **asianmukaisesti ja tehokkaasti.**
	Osaa verrata tuloksia kysymyksenasetteluun ja vetää **yksinkertaisia** johtopäätöksiä **jonkin verran** fysiikan malleihin ja teorioihin tukeutuen.	Osaa verrata tuloksia kysymyksenasetteluun ja vetää **kehittyneitä** johtopäätöksiä **suhteellisen hyvin** fysiikan malleihin ja teorioihin tukeutuen.	Osaa verrata tuloksia kysymyksenasetteluun ja vetää **hyvin kehittyneitä** johtopäätöksiä **hyvin** fysiikan malleihin ja teorioihin tukeutuen.
	Pohtii, ovatko tulokset oikeita ja mahdollisia ja **auttaa** muodostamaan parannusehdotuksia.	Pohtii, ovatko tulokset oikeita ja mahdollisia ja **antaa** parannusehdotuksia.	Pohtii, ovatko tulokset oikeita ja mahdollisia, **analysoi** virhelähteitä ja **antaa** niiden perusteella parannusehdotuksia.
	Dokumentoi tutkimustulokset **yksinkertaisen** työselostuksen muodossa taulukoita, kaavioita ja/tai kuvia käyttäen.	Dokumentoi tutkimustulokset **kehittyneen työselostuksen** muodossa taulukoita, kaavioita ja/tai kuvia käyttäen.	Dokumentoi tutkimustulokset **hyvin kehittyneen työselostuksen** muodossa taulukoita, kaavioita ja/tai kuvia käyttäen.